

05.06.2025

Dnro 1636/03.04.04.04.10/2024

Asia Kuntajakoa koskeva valitus

Valittaja Parkanon kaupunki

Päätös, josta valitetaan

Valtiovarainministeriön päätös 14.6.2024, VN/35966/2023

Valtiovarainministeriö on päätöksellään hylännyt Parkanon kaupungin esityksen kuntajaon muuttamisesta. Parkanon kaupunki oli esittänyt noin 208 hehtaarin kokoisen Rukonevan enklaavin siirtämistä Ikaalisten kaupungista osaksi Parkanon kaupunkia.

Päätöksen perusteluissa on todettu muun ohella, että Ikaalisten kaupungin vastustuksen vuoksi Parkanon kaupungin esitys voidaan hyväksyä vain kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin nojalla. Esitetyllä muutoksella olisi vaikutuksia Ikaalisten kaupungin talouteen erityisesti alueeseen liittyvän, suunnitteilla olevan energiahankkeen vuoksi. Vaikka esitetyn muutoksen taloudellisia vaikutuksia ei pystytä hankkeen keskeneräisyyden vuoksi vielä tarkasti yksilöimään, voidaan esitetyn muutoksen taloudellisten vaikutusten arvioida olevan Ikaalisten kaupungin kannalta vähäistä suurempia. Esitetty muutos ei siten olisi kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla vähäinen. Esitetyllä muutoksella voitaisiin edistää Parkanon kaupungin toimintakykyä ja parantaa alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia ja yhdyskuntarakenteen toimivuutta, mutta vastaavasti muutos voisi heikentää Ikaalisten kaupungin toimintakykyä ja edellytyksiä vastata asukkaidensa palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta eikä esitetyn muutoksen voida myöskään katsoa olevan edellytys alueen kehittämiseksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Parkanon kaupunki on vaatinut, että valtiovarainministeriön päätös kumotaan ja kaupungin esitys Rukonevan enklaavin liittämiseksi Parkanon kaupunkiin hyväksytään.

Päätös ei ole kuntarakennelain mukainen, eikä siinä täyty lain tavoite yhtenäisestä ja ehyestä kuntarakenteesta. Parkanon ja Ikaalisten kaupungit eivät ole alueellisesti eheitä. Alueen yhdyskuntarakenne ei ole toimiva, mikä haittaa elinkeinojen kehittämismahdollisuuksia.

Valtiovarainministeriö on laiminlyönyt velvollisuutensa selvittää asiaa, ja päätöksen perustelut ovat erittäin hatarat. Valtiovarainministeriön päätös perustuu spekulatiolle ja olennaisesti väärille tiedoille. Muutoksen vaikutukset Ikaalisten kaupungille ovat vähäiset. Alueella ei asu ihmisiä, eikä siellä ole rakennuksia. Ikaalisten kaupunki ei saa alueelta verotuloa. Alueen koko on alle 0,25 prosenttia Ikaalisten kaupungin pinta-alasta. Alueen energiahankkeen toteutuminen on epävarmaa, eivätkä kaupungit ole tehneet yhteistyötä kaavoituksessa. Suunniteltu energiahanke voi toteutua vain, jos Parkanon kaupunki osallistuu hankealueen kehittämiseen, mihin kaupungilla ei ole vallitsevassa tilanteessa edellytyksiä ja kiinnostusta.

Päätöksessä eivät toteudu hyvän hallinnon periaatteet. Elinvoiman kehittämispyrkimyksiä on arvioitu vain Ikaalisten kaupungin näkökulmasta, eikä alueen merkitystä Ikaalisten kaupungille tulevaisuudessa tiedetä. Päätöksen tulisi perustua oikeutettuun tarkoitukseen eli kuntarakenteen eheyttämiseen. Energiahankkeelle tarkoitettua aluetta ei ole Pirkanmaan maakuntakaavassa tai Parkanon osayleiskaavassa. Päätöksessä alueen mahdollinen energiahanke on saanut suhteettoman suuren merkityksen.

Lausunnot ja selitykset

Valtiovarainministeriö on lausunnossaan todennut muun ohella, että sen on tullut päätöksessään arvioida ensisijaisesti kuntarakennelaissa säädettyjä kuntajaon muuttamisen edellytyksiä. Päätöksenteon edellytyksiä on tullut arvioida Ikaalisten kaupungin näkökulmasta, koska se on siirtoa vastustava kunta. Ikaalisten kaupunki on osallistunut alueen vaihemaakuntakaavan valmisteluun ja olettanut alueen säilyvän sen omistuksessa.

Valtiovarainministeriöllä on ollut kattavasti tietoa päätöksentekoa varten. Päätös on perustunut suoraan Parkanon kaupungin antamiin tietoihin alueen suunnitelmista. Alueelle on suunniteltu tuulivoimaloiden ja aurinkovoimalan rakentamista. Kumpikaan kaupungeista ei ole tuonut suunnitteluvaiheessa esille energiahankealuetta koskevia epävarmuuksia. Ministeriön ei ole ollut perusteltua ryhtyä tekemään muita selvityksiä.

Valtiovarainministeriö ei ole voinut asettaa kaupunkien alueidenkäyttöä, elinkeinotoimintaa ja taloutta koskevia kehittämispyrkimyksiä eriarvoiseen asemaan. Päätös ei myöskään voi perustua vain rikkonaisen kuntarakenteen eheyttämiseen. Siirron vaikutuksia on tullut arvioida kummankin kaupungin näkökulmasta. Hankkeen toteutumisen ja vaikutusten epävarmuus ei tarkoita, etteikö hankkeella olisi tullut antaa merkittävää asemaa asiaa ratkaistaessa.

Ikaalisten kaupunki on selityksessään vaatinut, että valitus hylätään perusteettomana. Kyse ei ole alustavalla suunnitteluasteella olevasta hankkeesta tai tulevaisuuden spekulatioista vaan hankkeesta, jonka kaavoitus on tosiasiaa käynnistetty. Ikaalisten ja Parkanon kaupunkien kesken on pidetty syyskuussa 2024 kaksi neuvottelua, joissa on käyty läpi kaavoituksen aikataulua ja toimintatapoja. Hanke vaikuttaa toteutuessaan todennäköisesti Ikaalisten kaupungin verotuloihin. Ikaalisten ja Parkanon kaupungit ovat tehneet yhteistyötä energiahankealueen suunnittelussa, ja Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 on alueelle sijoitettu tuulivoima-alueita. Kaupungit ovat pitäneet asiasta työneuvotteluja ja alueen suunnittelu on tosiasiallisesti käynnistetty. Lisäksi Parkanon kaupungin esittämät kuntajaon muuttamisen perustelut ovat liittyneet vahvasti energiahankkeen toteuttamiseen.

Parkanon kaupunki on selityksessään todennut muun ohessa, että Ikaalisten kaupungin tulisi antaa selvitystä enklaavin siirron vähäistä suuremmasta merkityksestä. Energiahankkeesta on tehty vasta alustavat selvitykset, ja sen taloudellinen merkitys konkretisoituu vasta mahdollisesti 2030-luvulla. Energiahanke voi myös jäädä toteutumatta tai jäädä kahdeksaan tuulivoimalaan. Ikaalisten alueelle tulisi enintään 1–2 tuulivoimalaa eikä ollenkaan aurinkovoima-alueita. Ikaalisten kaupunki ja valtiovarainministeriö eivät ole yksilöineet, mitä vaikutuksia kuntajaon muutoksella olisi Ikaalisten kaupungin talouteen ja kuinka suuria ne olisivat, eivätkä esittäneet väitteidensä tueksi mitään näyttöä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Asian selvittämistä koskeva valitusperuste

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Saman pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Päätöksen valmisteluaineistoon ovat kuuluneet kuntarakennelain 14 §:n mukaiset lausunnot Maanmittauslaitokselta, Digi- ja väestötietovirastolta sekä Ikaalisten sekä Parkanon kaupungeilta. Muutoksen kohteena olevia kuntia on määrätty varaamaan asukkaille sekä muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuuden tehdä huomautus esityksestä. Kangaslammin energia Oy on jättänyt asiasta huomautuksen Parkanon kaupunginvaltuustolle.

Valtiovarainministeriön päätöksessään esittämät arviot suunnitellun energiahankkeen vaikutuksista ovat perustuneet Parkanon ja Ikaalisten kaupunkien toimittamiin tietoihin. Valtiovarainministeriöllä ei ole ollut

asianosaisilta saamansa selvityksen perusteella ollut aihetta varata niille tilaisuutta esittää tarkempaa selvitystä energiahankkeesta ja sen vaikutuksista. Parkanon kaupungin esitys on kuntarakennelain 19 §:n 2 momentti huomioon ottaen ollut hyväksyttävissä vain, jos asiassa saadun selvityksen perusteella on arvioitavissa, että esitetyllä muutoksella ei ole edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitettua merkittävämpää vaikutusta kuntajaon muutosta vastustavaan kuntaan. Edellä mainitut valtiovarainministeriön käytettävissä olleet tiedot ja selvitykset ovat kuntajaon muuttamisen oikeudelliset edellytykset huomioon ottaen olleet riittävät asian ratkaisemiseksi, eikä valtiovarainministeriön päätös ole syntynyt puutteellisen selvittämisen vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

Valtiovarainministeriön päätöksen sisällöllinen lainmukaisuus

Sovellettavat oikeusohjeet

Kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin mukaan kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää valtuuston vastustuksesta huolimatta, jos:

- 1) muutos on muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan asukasmäärään, maapinta-alaan, kunnallisiin palveluihin, talouteen, elinkeinotoimintaan, yhdyskuntarakenteen kehitykseen tai muihin niihin verrattaviin seikkoihin;
- 2) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun alueen kehittäminen edellyttää muutosta eikä muutos merkittävästi heikennä muutosta vastustavan kunnan toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai rahoituksesta.

Kuntarakennelain 4 §:n 3 momentin mukaan saman pykälän 1 momentissa alueella tarkoitetaan yhden tai useamman kunnan tai niiden osan muodostamaa aluetta, johon kuntajaon muutos vaikuttaa. Kuntajaon muuttamisen edellytyksiä arvioidaan myös alueen tulevan kehityksen kannalta.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Valtiovarainministeriö on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Parkanon kaupungin esityksen Rukonevan enklaavin siirtämisestä Parkanon kaupunkiin. Kyseinen Ikaalisen kaupunkiin kuuluva 208,21 hehtaarin suuruinen alue sijaitsee Parkanon kaupungin sisällä ja on osa 1 200 hehtaarin suuruista Kangaslammen energiahankealuetta. Energiahanketta varten on perustettu osakeyhtiö ja hankealueelle on suunniteltu 10–20 tuulivoimalan sekä aurinkovoimalan rakentamista. Parkanon kaupungissa vireillä olevan Kangaslammin energiahankkeen tuulivoimaosayleiskaavan 13.9.2024 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ilmenee, että Rukonevan enklaavin alueelle on suunniteltu rakennettavan yhdestä kahteen tuulivoimalaa. Tuulivoimalat sijoittuisivat enklaavin osaan, joka on maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alueeksi. Siirrettäväksi esitetyllä alueella ei ole asukkaita eikä vapaa-ajan asuntoja, ja alue on pääsääntöisesti metsätalousmaata ja turvetuotantoaluetta.

Ikaalisten ja Parkanon kaupungit ovat erimielisiä energiahankkeen merkityksestä asian ratkaisulle sekä ehdotetun kuntajaon muutoksen vaikutuksista. Parkanon kaupunki on esittänyt, että Rukonevan alueen sijainti Parkanon kaupungin sisällä rikkoo alueellisen eheyden, haittaa yhdyskuntarakennetta sekä elinkeinojen kehittämismahdollisuuksia. Parkanon kaupungin käsityksen mukaan alueelle suunniteltu energiahanke voi kaatua, mikäli aluetta ei siirretä osaksi Parkanon kaupunkia. Parkanon kaupunki on katsonut, että esitetyn muutoksen vaikutukset olisivat Ikaalisten kaupungille olemattomat, koska alueella ei asu ihmisiä eikä Ikaalisten kaupunki saa alueelta verotuloja. Lisäksi alueen pinta-ala on 0,25 % Ikaalisten kaupungin pinta-alasta.

Ikaalisten kaupunki on katsonut, että kuntajaon muutos ei olisi sen kannalta vähäinen, koska alueelle suunniteltu energiahanke on taloudellisesti merkittävä ja kuntajaon muutos vaikuttaisi jatkossa heikentävästi Ikaalisten kaupungin toimintakykyyn. Ikaalisten kaupunki on katsonut kaupunkien tehneen yhteistyötä alueen kaavoittamiseksi ja huomauttanut, että molemmat kaupungit ovat hyväksyneet energiahanketta koskevan kaavoitusaloitteen ja lisäksi kaupunkien välillä on käyty neuvotteluja kaavoituksen etenemisestä.

Koska Ikaalisten kaupunginvaltuusto on vastustanut Rukonevan siirtämistä Parkanon kaupunkiin, Parkanon kaupungin esitys on ollut mahdollista hyväksyä vain kuntarakennelain 19 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä. Mainitun momentin 1 kohdassa säädetty edellytys täyttyy, jos muutos on muutosta vastustavan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan talouteen tai muihin lainkohdassa mainittuihin tai niihin verrattaviin seikkoihin. Tätä edellytystä on lain 4 §:ssä säädettyjen kuntajaon muuttamisen yleisten edellytysten tavoin arvioitava myös alueen tulevan kehityksen kannalta. Valtiovarainministeriö on valituksenalaisessa päätöksessään arvioinut, että esitetyllä kuntajaon muutoksella on suunnitteilla olevan energiahankkeen vuoksi vähäistä suurempia vaikutuksia Ikaalisten kaupungin talouteen. Rukonevan enklaavin alueelle suunnitellusta tuulivoimarakentamisesta ja energiahankkeesta muutoin asiassa esitetyn selvityksen perusteella ei ole todettavissa, että esitetyn kuntajaon muutoksen vaikutukset Ikaalisten kaupungin talouteen jäisivät vain vähäiseksi, kun otetaan huomioon, millaisia vaikutuksia tuulivoimarakentamisella yleensä on kunnan talouteen. Hankkeen toteutumista ei myöskään voida pitää esitetyn selvityksen perusteella niin epävarmana, ettei sille olisi voitu antaa merkitystä kuntajaon muutoksen edellytyksiä arvioitaessa. Valtiovarainministeriöllä on näissä oloissa ollut perusteet katsoa, ettei esitetty kuntajaon muutos olisi Ikaalisten kaupungin kannalta kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla vähäinen.

Kunnan osan siirtäminen toiseen kuntaan kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla edellyttää muun muassa sitä, että lain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun alueen kehittäminen edellyttää kuntajaon muutosta. Kyseisellä alueella tarkoitetaan sitä aluetta, johon kuntajaon muutos vaikuttaa. Esitetystä selvityksestä ei ilmene, että kyseiselle asumattomalle alueelle kohdistuisi suunnitellun tuuli- ja aurinkovoimarakentamisen lisäksi muita ajankohtaisia kehittämistarpeita. Molemmat kaupungit ovat osallistuneet energiahankkeen

suunnitteluun, eikä asiassa ole esitetty uskottavaa selvitystä siitä, että hankealueen kehittäminen energiantuotantoon edellyttäisi kuntajaon muutosta. Näin ollen myöskään kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaiset edellytykset eivät täyty.

Valtiovarainministeriön päätös on perustunut laissa säädettyjen kuntajaon muuttamisen ehdottomien edellytysten täyttymättä jäämiseen.

Valtiovarainministeriön ei tähän nähden voida katsoa käyttäneen harkintavaltaansa hallintolain 6 §:ssä mainittujen hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastaisesti.

Valtiovarainministeriö on edellä esitetyistä syistä voinut hylätä Parkanon kaupungin esityksen kuntajaon muuttamisesta, eikä sen päätös ole lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perustelussa mainitut
Kuntarakennelaki 21 § 3 momentti

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (hallintovalitus, valituslupa).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijä Mikko Sulander

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Mika Paavilainen ja Kaija Laitanen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Parkanon kaupunki sähköpostitse
	Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin (Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta 1122/2021)
	Oikeudenkäyntimaksun määrittämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.
Jäljennös maksutta	Valtiovarainministeriö sähköpostitse
	Ikaalisten kaupunki sähköpostitse

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määrittämisestä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
 Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
 Puhelinnumero: 029 56 42210
 Faksi: 029 56 42269
 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
 Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
 puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
 paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan.

Valituslupan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valituslupan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valituslupan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)